PROVINCIAL
MANITOBA

Penningförsändelser

till alla platser i Skandinavien förmedlas, och användas endast banker, exkluderade av Staten, våra garanti sålades gäller.
Lägsta försändningsavgift 50c. För belopp över $100.00 speciellt låga avgifter. Ångbåtsbiljetter till alla linjer utställas. Förfrågningar besvaras kostnadsfritt.

Dahl Steamship Agency
Tel. 29 011.
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN IS THE LARGEST AND HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

Dahl Steamship Agency
Äldsta skandinaviska ångbåtsagentur i Canada. Ombud för
NORSKA AMERIKALINJEN,
SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
SVENSKA AMERIKALINJEN,
och andra linjer.
För snabbaste expedition besök eller tillskriv
Dahl Steamship Agency
Tel. 29 011.
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Prov. Library
Parliament Buildings

ÅRG. (YEAR) 37. (Lösnummer 10 cts.) SVENSKA CANADA-TIDNINGEN, WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 3 OKTOBER 1929. (Lösnummer 10 cts.) N:o 40

Intressanta fakta

Ett 200 acres fält, sått med Marzuis vete och ägt av Henry Wicket, Rosetown, Sask., gav 8400 bushels av nr. 1 hård eller 42 bushels pr. acre.

•

Fabliksrörelsen i Canada har ökat med 700 procent under de senaste trettio åren.

•

Ontario Hydro Electric Power Commission ägd och skött av Ontario regeringen ger nu kraft åt 500 municipalsamhällen och städer och omkring 500,000 konsumenter. Det distribuerar omkring 1,000,000 hästkrafter och dess placeringar uppgå till $300,000,000.

•

Mer än 7,000 lådor ägg har skeppats till London, Liverpool och Bristol av Saskatchewan Egg and Poultry Pool. Saskatchewan Egg and Poultry Pool är en kooperativ handelsorganisation kontrollerad av kvinnor, farmarnas hustrur. Endast en man finnes i styrelsen.

Ahrenbergs erfarenheter avskräcka ej.

Flygroute Canada — Europa via Grönland planeras.

Tidningen Dimmaletting, som utkommer på Färöarna, meddelar i sitt senaste nummer detaljerna i en plan, som framlagts av förre brittiske regeringsledamoten sir Eric Geddes rörande en flyglinje från Storbritannien till Canada över Färöarna, Island och Grönland. Meningen är, att planen skulle realiseras genom samarbete mellan Imperial Airways och de kanadensiskt stöd från brittiska och canadensiska regeringarna. Starten skulle ske från Croydon med mellanlandningar på Färöarna, Island och Grönland, varifrån man skulle flyga direkt till Montreal.

Nationaltidende har med anledning av denna plan vänt sig till danska trafikministeriets luftfartssakkunnige Knud Gregersen, som ansåg, att en dylik Atlantflyglinje kommer att bli verklighet inom en icke alltför avlägsen framtid. Aven flygteknikern, mariningenjör M. P. Eskildsen, meddelade på tidningens förfrågan, att en Atlantlinje över Grönland icke blott och bart är en framtidsfantasi. Det är enligt hans åsikt icke omöjligt att bygga maskiner, som uppfylla de krav, vilka en dylik flygning ställer på dem. Man måste dock arbeta på lång sikt, innan en dylik plan kan få verkligt praktisk betydelse.

Canadas exposition på Minnesota State Fair

Ur Minneapolistidningen, Svenska Amerikanska Posten 'Saxa' vi:—

För den som inte vidare känner till Canada och dess resurser, var säkerligen utställningen på Minnesota State Fair en komplett överraskning. För dem återigen, som känna till Canadas framåtskridande på det agrikulturella området, var den en vacker och kraftig uppvisning från det stora landet på norra sidan om oss. Utställningen hade anordnats av Canadian Governement Exhibition Commission och den dekorativa utstyrseln dirigerades av mr R. J. Beesley från Exhibition Branch i Ottawa. Denna avdelning har anordnat utställningar i många städer både i Förenta Staterna och Canada. I år har sålunda anordnats utställningar i icke mindre än 63 städer. Dessa utställningar avse först och främst att verka uppfostrande och i andra rummet att främja immigrationen. De omfatta farmprodukter — icke sådana som framalstrats på förhållanden — och äro likartade med de produkter, som alstras nära de platser där utställningarna äga rum.

Hela framförandet av utställningen är intressant. Gräs och andra produkter hade använts till dekorativa attraktioner. Nästan varje slag av jordbruksprodukter, som frambringas i Canada, var synligt på utställningen. Där fanns allting från det världsbekante Manitoba vetet till härliga och läckra plommon och persikor, av vilka en del visades konserverade i en vätska och fortfarande hade kvar sin naturliga kulör efter flera års förvaring. Vete, havre, korn, klöver, alfalfa, och blåstjälkigt gräs hade använts för att på ett framstående artistiskt sätt åstadkomma vackra dekorationer. Bland annat hade av olika slags säd framställts en bild av den uppgående solen.

Sapiro angriper Wood.

Wood har kritiserat varje viktigt steg av Saskatchewan-farmarna.

Talar i Melville.

Vid ett välbesökt möte i Melville har Sapiro försvarat sig mot H. W. Wood, president för United Farmers of Alberta.

Han förklarade, att varje betydande steg farmarna i Saskatchewan togo angreps av Wood och just därför var han säker på, att hans sista förslag var gott. Om han skulle ha varit för det, fortsatte han, skulle jag hava undrat, om det verkligen var gagnande.

Sapiro framlade dessutom ännu en gång sitt förslag om en hundra procentig pool.

Brittiska gruvägarna pessimistiska.

Gruvägarna tro det icke vara möjligt att konkurrera ut det amerikanska kolet.

Som vi förut meddelat arbetar man av alla krafter för att Syd Wales kolgruvor skola koncentrera sig på den canadensiska marknaden och konkurrera ut det amerikanska kolet.

Gruvägarna äro däremot mycket pessimistiska och tro icke att förslaget kan få någon större betydelse. Amerika, förklara de, har sådana oerhörda tillgångar och möjligheter, att det kommer att bliva en hård stöd för varje ton, som skall försäljas. Dessutom kan det aldrig nå till några större proportioner, då t. ex. en leverans av en million ton om året, endast skulle vara en dags produktion i de engelska gruvorna.

Detroit-man dränker sig själv och sin son.

Man tror i ett anfall av sinnesförvirring

Häromdagen dränkte Alfred Arnold sig själv och sin 12-årige son i ett anfall av sinnesförvirring. Fadern hade tagit sin son med sig på en roddtur. Komna 550 fot från stranden kastade han årorna i strömmen. När sonen försökte taga upp dem igen stöttes han i vattnet av fadern, vilken sedan kastade sig efter. Han hade förut sagt något om, att han skulle dränka sig och sonen.

Saskatchewans smörproduktion.

Smörproduktionen i Saskatchewan detta år synes betydligt överträffa förra årets. Den totala produktionen för de första åtta månaderna 1929 var 11,099,795 pund mot 8,435,064 pund under motsvarande period 1928, en ökning av 2,664,731 pund eller 31,6 porcent. Produktionen under augusti detta år var 2,226,891 pund mot 1991,035 pund för augusti förra året, en ökning av 235,965 pund eller 11,8 procent.

MacDonald skall förena England och U. S. A. i ett sjöfördrag.

MacDonald nu på väg till U. S. A.

Besöker Canada.

Premiär J. Ramsay MacDonald lämnade nyligen London för att företaga en resa till United States. Han skall där sammanträffa med president Hoover för att försöka överenskomma med honom om en sjökontrakt mellan de två länderna, som ett steg i riktning mot världsfreden.

Vid avresan hade otaliga människomassor samlats för att avvifta honom på hans historiska resa.

Innan Mr. MacDonald lämnade London telegraferade han till premiärminister Mackenzie och tackade honom för de arrangemang denne hade gjort och att han och hans dotter med nöje sågo framåt till deras visit i Canada.

Amerikanarna äro mycket intresserade av denna resa och tidningarna äro överfulla med notiser. New York Times säger om den stundande överläggningen att det är en mycket viktig fråga, som nu MacDonald och Hoover skola finna svaret till. England och Amerika äro båda stora makter och ingen av dem behöver eller önskar politiskt utbredande på den andres bekostnad. Men de äro förenade till ett i deras gemensamma behov efter fred. Om statsmän och folket kunna förstå det kommer framtiden att bliva ljus och förhoppningsfull.

Minskad efterfrågan på ägg

Under veckan slutande med den 14 sept. mottogos 2,426 lådor ägg på marknaden i Winnipeg jämfört med 3,028 föregående vecka. Marknaden under innevarande vecka har varit jämn med obetydliga förändringar i priserna. Försäljningarna under veckan rapporteras dock som låga.

Canada får canadensare.

Frågan, om personer skola kallas för canadensare eller icke, har nu dragits inför regeringen och man har kommit till det resultatet, att alla som äro födda här eller varit här tillräckligt lång tid skola benämnas canadensare. Barn till canadensiska föräldrar födda i främmande land bliva automariskt canadensare.

Canadensiska kalvar till Nord Dakota.

Ett tusen kalvar hava sålts till Nord Dakotas universitet av Georg Ross, Deer Creek Ranch, Coutts. Dessa kalvar komma att levereras i oktober och utdelas av universitet till pojk- och flickklubbar i provinsen. Förra året köpte Saskatchewan regeringen 1,000 kalvar av mr. Ross, vilka utdelades bland medlemmar av ungdomsklubbar.

Weyburn man utsatt för "hold up".

Mr. Sam Wong, Weyburn, ägare till The Canada Cafe blev häromdagen rånad på $200. En maskerad man kom in på cafeet kl. 10 på kvällen med en revolver, befallde den skräcklagne ägaren att överlämna kassan varpå han avlägsnade sig. Rånaren har ännu inte kunnat fasttagas trots ivriga efterspaningar.

Massa- och pappersproduktionen.

Pappersmassa och papper producerat i Canada föra året hade ett värde av $233,535,326 en ökning av $14,000,000 över föregående år och $54,275,822 mer än 1924. Massa och pappersindustrien är den mest betydande i Canada. I fråga om placerat kapital kommer den som nr. två efter elektricitetsindustrien och i fråga om arbetskraft även tvåa efter sågverken.

God skördesäsong i Manitoba.

Året 1929 kommer att bliva ett rekordår i Manitobas farmingshistoria. Det provinciella jordbruksdepartementet meddelar, att redan mer än 90 procent av tröskningen är fullbordad. Frånvaron av rost, gynnat av gott väder har gjort den tröskade säden synnerligen god och fri från förändringar i färgen. Resultatet är en högkvalitativ skörd.

Trotski berättar om vistelsen i Canada i det tyska fånglägret.

Trotski far och son i slagsmål med brittisk flottpolis vid arresteringen.

En månads ihärdig röd propaganda bland de fångna tyskarna i lägret.

Leo Trotski som ju vistades i Canada som krigsfånge strax efter ryska revolutionens utbrott, har i en avdelning av sina krigsminnen berättat något om sin vistelse vid fånglägret i Amherst. Vi återgiva följande sensationella skildring av den nu landsförviste kommunistledaren:

•

Den 25 mars gick jag upp på ryska generalkonsulatet i New York. Då hade det reglementsenliga porträttet av Nikolaj II blivit avlägsnat, men atmosfären var ännu det gamla ryska poliskontorets. Efter det oundvikliga krånglet gav generalkonsuln instruktion om att jag skulle få ett pass till Ryssland.

Därnäst besökte jag brittiska konsulatet, fyllde i frågoformulären och fick veta, att de brittiska myndigheterna inte skulle lägga några hinder i vägen för mitt återvändande till mitt hemland. Det var bara att resa.

Den 27 mars gick jag med min familj ombord på norska ångaren Christianiafjord. Vårt avsked förhöjdes av blommor och tal Vi foro till revolutionens land.

Ångaren undergick inspektion av de brittiska flottmyndigheterna i Halifax. Polistjänstemännen begärde att få se passen hos alla ombordvarande, men under det att detta var en ren förmalitet när det gällde amerikanska, danska, norska och andra passagerare, underkastades ryssarna ett ingående korsförhör angående sina politiska övertygelser och förbindelser. Jag vägrade att inlåta mig på en politisk debatt av detta slag och förklarade, att ehuru jag var redo att besvara alla frågor och förebringa alla bevis rörande min identitet, ville jag inte göra mer: Rysslands inre politiska förhållanden stodo inte ännu under den britiska flottpolisens kontroll.

Efter min vägran togo de två detektiver, Mecken och Westwood, som hade frågat ut mig, sig för att skaffa sig underrättelser om mig från de andra passagerarna, hela tiden insisterande på att jag var en farlig socialist. Hela denna procedur var så förödmjukande för de ryska passagerarna i jämförelse med andra nationaliteter, som inte hade nackdelen att vara Englands allierade, att några av de sålunda förhörda ryssarna genast satte upp en protest mot polisens uppträdande. Jag undertecknade inte denna protest, eftersom jag alltid ansett det gagnlöst att klaga över Satan hos Belsebub. Men jag visste inte då, vad som var i beredskap för mig.

Den 3 april kommo brittiska officerare och beväpnade bläjackor ombord på Christianiafjord och befallde i befälhavande amiralens namn mig, min hustru, mina två söner och fem andra passagerare att lämna ångaren. Skälet, sade de mig, skulle jag få veta i Halifax. Vi svarade, att denna fordran var olaglig, och att vi skulle vägra att åtlyda den. Därpå togo de beväpnade matroserna under fyrtiop från en stor del av passagerarna fatt i oss och buro oss ombord på en av flottans småbåtar, som förde oss in till Halifax under eskort av en kryssare. Ett dussin matroser voro sysselsatta med min motsträvande person, när min äldste pojke skyndade till min undersättning och placerade sin lilla knytnäve rätt i ansiktet på officeren och skrek: "Ska jag slå till honom igen, pappa?" — Han var då elva år; det var hans första kontakt med brittisk demokrati.

Fånglägret i Amherst.

Polisen lämnade min hustru och barnen i Halifax. Återstoden av oss fördes med tåg till Amherst, till ett koncentrationsläger för tyska fångar. Vid vår ankomst dit fick jag genomgå ett förhör, som jag inte fått undergå maken till ens i Peter-Paulsfästningen. Ty tsarens gendarmer klädde av och visiterade varje fånge för sig, medan våra demokratiska allierade läto oss undergå denna skymfliga prövning på en gång, i närvaro av ett dussin personer. Alla de som befallde denna förrättning visste mycket väl, att vi voro otadliga ryska revolutionärer på hemväg till vårt land, som revolutionen frigjort.

Forts. i nästa nummer.

Radion håller generalmönstring.

Intressanta nyheter särskilt på televisionens område.

Av FRANZ F. SCHWARZENSTEIN.

För närvarande pågår i Berlin en stor radioutställning. Det är femte gången, som den tyska radioindustrien håller generalmönstring i utställningshallarna vid Kaiserdamm.

Invigningshögtidligheten var en verklig fest. Berlinstationens stora radioorkester spelade ouvertyren till Webers "Euryanthe" och Beethovens sjunde symfoni, operasångerskan Sigfrid Onegin sjöng sånger av Strauss och Mozart, tyske postministern och Berlins överborgmästare höllo hälsnings- och invigningstal. Bland annat fick man härvid reda på, att antalet radiolyssnare i Tyskland nu uppgår till över tre miljoner.

Utställningen slår sitt tidigare rekord.

Alla tyska fabriker för radiomateriel, av vilka de flesta tillhöra radiokartellen "Verbund der Funkindustrie", deltaga i den stora utställningen. Totalt räknar man till icke mindre än 320 utställare, vilket visserligen är något trettiotal färre än förra året, men till gengäld har utställningsområdets golvyta stigit från 11,000 till 14,500 kvadratmeter. Redan i fjol fick man bygga till ytterligare en utställningshall för att skaffa plats åt alla utställarna, och i år blev det också nödvändigt att företaga en liknande utvidgning.

Den nya hallen gör ett ytterst modernt, luftigt intryck och framträder särskilt fördelaktigt därigenom, att dess väggar — liksom för övrigt hälften av taket — äro tillbyggnader kan det för resten vara skäl att påpeka, att man för närvarande är sysselsatt med att uppföra ännu en hall — och ändå är detta bara början. Början nämligen till den stora byggnadsutställning, som skall öppnas här år 1931 ochc hållas i gång ända till år 1936.

Nätanslutningen dominerar.

Några egentliga tekniska sensationer kan man inte direkt tala om på årets utställning. Men på alla håll ha ytterst anmärkningsvärda förbättringar åstadkommits. De nya mottagarna äro till största delen konstruerade med hänsyn till fältropet "Bort från batteriet." Apparaterna utan egna element, med direkt anslutning till belysningsnätet, dominera i år.

Men det finns även en del batterimottagare att skåda, och batterifabrikerna ha synbarligen lagt ned åtskilligt arbete på att förbättra sina produkter för att kunna stå sig i den skärpta konkurrensen. Många radioamatörer arbeta ju ännu med batteriappara-

Forts. å sid. 3.

Där Stockholmsutställningen reser sig.

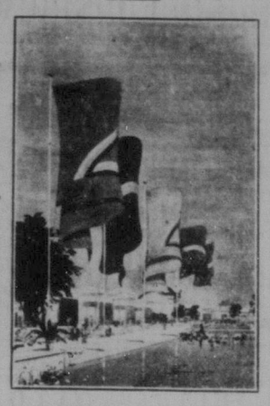

En imponerande vy från stora promenaden vid nästa års Stockholmsutställning med den statliga flaggallén.

Stora sympatier för tanken på 'Europas förenade stater'.

Stresemann ger planen oreserverad anslutning.

Vid ett av de senaste sammanträden med folkförbundsförsamlingen i Genève höll tyske utrikesministern dr Stresemann ett betydelsefullt anförande. Stresemann förklarade att Tyskland aldrig ångrat att det inträtt i Nationernas förbund innan alla ur kriget härflytande problem nått sin lösning. Efter att ha uttalat sin tillfredsställelse över förklaringen angående den optativa klausulen rörande av största vikt för världsfreden anslöt han sig oförbehållsamt till Briands förslag om Europas förenade stater.

Tal. hoppades, att de nuvarande gränsförhållandena i Europa med alla dess trafiktekniska och ekonomiska svårigheter inom några få årtionden skola betraktas såsom ett medeltida system. De europeiska staternas näringspolitiska förenande vore enligt hans förmenande ej en utopi, utan det vore en absolut plikt, att arbeta för detta ändamål.

Versaillesfördraget hade, yttrade tal., skapat ett antal nya stater, men försummat att ekonomiskt organisera dem. Tal. stödde det brittiska förslaget om revision av folkförbundsstatuterna så att de komma i överensstämmelse med Kellogspaktens bestämmelser, varigenom möjligheten av krig ytterligare skulle minskas. Rörande skyddet för minoriteterna, vilket han var övertygad om att N. F. skulle genomdriva, yrkade han tillsättandet av en permanent kommitté, vilken när som helst skulle kunna behandla alla minoritetsproblem.

Stresemann erinrade om Haagkonferensens resultat och framhöll, att de första stegen tagits för att uppfylla de tyska kraven på utrymning. Alltjämt står dock en del av Tyskland under främmande förvaltning. Man om den barriär faller, som alltsedan krigets slut stått skiljande mellan Tyskland och dess granne i väster, ligger vägen fri för ett intimt och fruktbärande samarbete. Tyskland vore mycket intresserat för minskningen av flottrustningarna, men måste fordra, att avrustningen till lands befordrades med samma kraft. Sedan ordnandet av de från världskriget stammande frågorna nu ryckts betydligt närmare, måste detta återverka på de frågor, som indirekt intressera N. F. Det rör sig om ett trefaldigt problem: förhindrandet av varje krigsmöjlighet, allmän avrustning samt förhindrande av en stagnation genom en fortskridande utveckling på fredens väg.

Stresemanns tal avbröts ofta av livligt bifall, vilket steg till ovationer, när han talade om Europas Förenta Stater.

Efter Stresemann uppträdde italienaren Scialoja, som meddelade, att han på uppdrag av sin regering undertecknat Haagdomstolens fakultativklausul. Han förklarade, att den italienska delegationen med glädje hälsade Briands förslag om Europas Förenta Stater. Benesj uttalade sin glädje över den paneuropeiska rörelsen samt ansåg, att man nu borde skrida till ett förverkligande av avrustningsförpliktelserna. Slutligen meddelade han, att tjeckoslovakiska regeringen kommer att underteckna faultativklausulen redan under innevarande session.

Ontariostad nära ödeläggelse.

I förra veckan härjades staden Powassan av en fruktansvärd eldsvåda, som endast genom räddningsmanskapets raska ingripande förhindrades att ödelägga hela staden. Sju byggnader nedbrunno till grunden, men inga människoliv gingo till spillo.

Jorden runt

Portugisisk svältkonstnärinna.

Från Lissabon telegraferas om en bondkvinna utanför huvudstaden, som i tre år levat utan både mat och dryck. En vetenskapsman, som betvivlade fenomenet, har nu tagit bondkvinnan under observation. Hon har uppehållit sig i hans hus sedan den 26 aug. utan att ha tagit någon näring till sig.

Vätet delbart.

Den 30-årige tyske kemisten Bahnhoffer vid Kaiser Wilhelminstitutet i Berlin har, enligt telegram från New York, lyckats uppdela vätet, som hittills betraktats som odelbart, i två beståndsdelar. Upptäckten har på sakkunnigt håll betecknats som de senaste årens största vetenskapliga bragd.

Två personer dödade av nödlandande aeroplan.

Två badande på Coney Island ha omkommit, då ett hydroplan måste företaga en nödlandning till följd av brist på bensin. Hydroplanet slog ned i bränningarna och spolades upp på stranden, där tusentals människor sökte svalka under den i New York rådande hettan. Fem personer skadades, däribland flymaskinens förare.

Påven har fått gott om pengar.

Påven erhåller genom fredsslutet med italienska regeringen ett månatligt tillskott av kontanter ur statskassan på 40 miljoner lire. Han skall enligt den finansiella överenskommelsen nämligen förutom en miljard lire i italienska statens 5 procent, obligationer erhålla 750 milj. lire i kontanter, fördelade över en viss tid. Av detta belopp, som är disponibelt i Banca Italiana, äger Vatikanen att lyfta 40 miljoner i månaden.

Med dessa inflytande medel har påven enligt pressen börjat uppträda som stor köpare på aktiemarknaden. Han har förstr dessutom skaffat sig betydande poster av Italiens 7 procent dollarobligationer och en del polska obligationer. Hans höga affärer skötas av en sienser Nogara, som spelar rollen av Vatikanens finansminister.

Sovjet anklagar kineserna för nya övergrepp.

Från Moskva telegraferas:

Kommissariatet för utrikesärenden har till tyska ambassaden överlämnat en förklaring, vari uppräknas 19 nya fall då kinesiska trupper och vitgardistband begått övergrepp på sovjetryskt område. Det göres gällande att regeringarna i Nanking och Mukden bära ansvaret för dessa övergrepp.

Sovjettrupperna äro tvungna, heter det, att göra bruk av sin legitima försvarsrätt och vidtaga avgörande motåtgärder. Sovjetregeringen anser, att det enda medlet att förhindra nya komplikationer består i att alla vitgardistavdelningar upplösas och att skyndsamma åtgärder måste vidtagas från kinesiskt håll för att förhindra nya överfall på ryskt territorium.

Utpressning pr brevduva.

För några dagar sedan fick generaldirektör Pättberg vid gruvan Rhein-Preussen mottaga ett paket med en duva och ett utpressarbrev, vari meddelades, att han måste betala ett ansenligt belopp, om han icke ville bli mördad. Pengarna skulle skickas med brevduvan. Utpressaren räknade tydligen med att han skulle få pengarna och att risken skulle vara så gott som ingen med denna metod. Han hade emellertid icke räknat med de moderna kommunikationsmedlen. Polisen engagerade en flygare som kretsade över Pattbergs hus till dess duvan flög i väg och då följde efter. Det lyckades också flygare att följa duvan till dess hon slog ned i ett duvslag. En plåt togs av huset från luften och med ledning härav kunde polisen snart nog konstatera var man hade att söka utpressaren och även få honom fast.

Bra veteskörd.

Enligt senaste meddelanden blir det bra skörd i Nipawin, Sask: J. Waddell håller ännu så länge rekordet med 54 bushels pr. acre och graderat till nr. 2. Med gott väder kommer skördearbetet att bliva avslutat inom ett par dagar.